

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. 3052/4-4-2024)

Ετέθησαν από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) τα κάτωθι ερωτήματα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

«Ο κ. ..., Δικηγόρος ..., παρέχει νομικές υπηρεσίες στη Δ.Ε.Υ.Α. βάσει της από 01-07-2016 προφορικής σύμβασης παροχής δικηγορικών υπηρεσιών, επί καθημερινής βάσης και με ωράριο προς το Διοικητικό Συμβούλιο, τον Πρόεδρο και τις Υπηρεσίες της Δ.Ε.Υ.Α. Ενόψει της συνεργασίας του με τη Δ.Ε.Υ.Α. αιτείται με την υπ' α.π. 1944/04-04-2024 αίτηση του την πρόσληψη του από τη Δ.Ε.Υ.Α. ως έμμισθου νομικού συμβούλου βάσει των οριζόμενων στο άρθρο 43 του ν. 4194/2013 (Κώδικας Δικηγόρων). Σημειωτέον ότι στον Ο.Ε.Υ. της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α. υφίσταται κενή οργανική θέση Π.Ε. Νομικού Συμβούλου. Ενόψει των ανωτέρω ερωτάται εάν μπορεί το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. να προβεί την πρόσληψη του ανωτέρω δικηγόρου στη θέση του έμμισθου νομικού συμβούλου με απλή απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή εάν απαιτείται περαιτέρω και η προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής ΠΥΣ 33/2006;»

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

1.1. Σύμφωνα με τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», στο άρθρο 14 «Ορισμοί [άρθρα 2 και 6(2) Οδηγίας 2011/85/ΕΕ]», ως ισχύει κατόπιν αντικατάστασης με το άρθρο 10 του ν. 4337/2015, ορίζεται ότι: «1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι κάτωθι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια: α. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του. β. Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει τρία υποσύνολα, εφεξής αποκαλούμενα υποτομείς: της Κεντρικής Κυβέρνησης, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Οι φορείς εκτός Κεντρικής Διοίκησης, που περιλαμβάνονται στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης (εφεξής «λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης»), προσδιορίζονται, ανά υποτομέα, από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και αποτελούν ξεχωριστά νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή από ΟΤΑ. γ. Υποτομέας της Κεντρικής Κυβέρνησης: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που έχουν νομική προσωπικότητα, εφόσον τα παραπάνω περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, αλλά δεν ανήκουν στους υποτομείς των ΟΤΑ και των ΟΚΑ. δ. Υποτομέας ΟΤΑ: περιλαμβάνει: (αα) τους ΟΤΑ, οι οποίοι αποτελούνται από τους Δήμους (ΟΤΑ Α' βαθμού) και τις Περιφέρειες (ΟΤΑ Β' βαθμού) και **(ββ) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που ανήκουν, ελέγχονται ή χρηματοδοτούνται από τους ΟΤΑ.»**

1.2. Οι Δ.Ε.Υ.Α. καίτοι χαρακτηρίζονται από τον ιδρυτικό τους νόμο ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, δεν αποτελούν ωστόσο αυτόνομα νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, αλλά πρόκειται για ετεροκαθοριζόμενα νομικά πρόσωπα, τα οποία εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και παρέχουν δημόσιο – αυτοδιοικητικό σκοπό (ύδρευση – αποχέτευση), τελούν δε σε καθεστώς έντονης εξάρτησης από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμων και Περιφερειών), στα οποία ανήκουν και υπάγονται, καθώς: α) η σύσταση κάθε επιχείρησης λαμβάνει χώρα με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, β) το

διοικητικό συμβούλιο κάθε επιχείρησης ορίζεται από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, γ) ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης διορίζονται εκλεγμένοι δημοτικοί σύμβουλοι, από τους οποίους ο ένας αναγκαστικά προέρχεται από την εκάστοτε μειοψηφία, δ) ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της επιχείρησης εγκρίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών μετά από γνώμη του οικείου δημοτικού συμβουλίου (ΟΛΑΠ 5/2022). Υπό το πλαίσιο αυτό η ερωτώσα Δ.Ε.Υ.Α., εάν και αποτελεί Φορέα εκτός Γενικής Κυβέρνησης, υπάγεται στην έννοια του νομικού προσώπου του ευρύτερου δημοσίου τομέα, Υποτομέα Ο.Τ.Α. της περ. ββ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

2.1. Με τον ν.4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων», στο Κεφάλαιο Ε' ρυθμίζονται τα σχετικά ζητήματα αναφορικά με τις ειδικές μορφές άσκησης δικηγορίας, μεταξύ των οποίων και η σύμβαση έμμισθης εντολής. Ειδικότερα, στο άρθρο 36 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 του ν. 4745/2020 (Α' 214), προβλέπεται ότι: «1.Αποκλειστικό έργο του δικηγόρου είναι να αντιπροσωπεύει και να υπερασπίζεται τον εντολέα του σε κάθε δικαστήριο ή αρχή της Ελληνικής Δημοκρατίας ή οποιασδήποτε άλλης χώρας, στα δικαστήρια, τις υπηρεσίες και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα διεθνή δικαστήρια, στα πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια, καθώς και η κατάθεση σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Επίσης η παροχή νομικών συμβουλών προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, καθώς και η σύνταξη γνωμοδοτήσεων προς οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο και Αρχή. Στο έργο αυτού περιλαμβάνεται και η διαμεσολάβηση για την αναζήτηση συμβιβαστικής λύσης στο πλαίσιο νόμου ή κοινά αποδεκτής διαδικασίας. Η παράσταση ενώπιον των δικαστηρίων με ή δια δικηγόρου είναι υποχρεωτική για όλες τις υποθέσεις και σε όλες τις διαδικασίες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο. 2....». Στο άρθρο 42 «Έμμισθος δικηγόρος» όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 188 του ν. 4820/2021, προβλέπεται ότι: «1.Έμμισθος δικηγόρος είναι αυτός που προσφέρει αποκλειστικά νομικές υπηρεσίες, ως νομικός σύμβουλος ή ως δικηγόρος, σε συγκεκριμένο εντολέα, σταθερά και μόνιμα, αμειβόμενος αποκλειστικά με πάγια περιοδική αμοιβή. Ο ίδιος δικηγόρος μπορεί επίσης να αναλαμβάνει υποθέσεις από οποιονδήποτε άλλον, αμειβόμενος είτε ανά υπόθεση είτε με άλλον τρόπο.». Στο **άρθρο 43 «Πρόσληψη εμμίσθου δικηγόρου»** ότι: «1. Η πρόσληψη δικηγόρων με έμμισθη εντολή στον ιδιωτικό τομέα γίνεται με έγγραφη σύμβαση, που καταρτίζεται μεταξύ αυτού και του εντολέα. 2. Η πρόσληψη δικηγόρων στους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά με νόμο, γίνεται με επιλογή ύστερα από

προκήρυξη, με βάση όσα παρακάτω ορίζονται, εκτός αν πρόκειται για πρόσληψη του προϊσταμένου νομικής ή δικαστικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου στους φορείς αυτούς, ο οποίος προσλαμβάνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα. Ειδικότερα για τους εμμίσθους δικηγόρους: α) Η προκήρυξη πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της απασχόλησης του δικηγόρου, τις τυχόν ειδικές ανάγκες του νομικού προσώπου, την έδρα και τους όρους αμοιβής και υπηρεσιακής εξέλιξης του δικηγόρου και απευθύνεται προς τα μέλη των δικηγορικών συλλόγων. Η προκήρυξη καθορίζει προθεσμία για την υποβολή των υποψηφιοτήτων, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 ούτε μεγαλύτερη από 60 ημέρες από την τελευταία δημοσίευσή της. β) Η επιλογή γίνεται από πενταμελή επιτροπή που συνέρχεται στην έδρα του δικηγορικού συλλόγου και αποτελείται από:...»

2.2. Περαιτέρω, από το συνδυασμό των ανωτέρω αναφερόμενων διατάξεων του ν. 4194/2013 (Κώδικας Δικηγόρων) συνάγονται τα εξής: Από το συνδυασμό των προαναφερόμενων διατάξεων συνάγεται ότι η έμμισθη εντολή με αντιμισθία αποτελεί μία ειδική μορφή άσκησης της δικηγορίας [Καράσης Μ., Έμμισθη εντολή δικηγόρου με πάγια αντιμισθία (γνμδ.), Αρμ 2000/591] και ασκείται στο πλαίσιο σχετικής σύμβασης που καταρτίζεται μεταξύ του εντολέα και του δικηγόρου, βάσει της οποίας ο τελευταίος καλείται να παρέχει στον πρώτο καθαρά δικηγορικές υπηρεσίες, και ως τέτοιες θεωρούνται οι υπηρεσίες εκείνες που μόνο ο δικηγόρος έχει σχετική αρμοδιότητα να παρέχει (Γκούτος Χ., Σχέσεις παροχής εργασίας από δικηγόρο, ΔΕΝ 2002/1298 επ.). Τέτοιες εργασίες αποτελούν, αφ' ενός η εκ μέρους του δικηγόρου, ως αντιπροσώπου του αντισυμβαλλομένου του, υπεράσπιση και προαγωγή των συμφερόντων εκείνου, διά της παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δημοσίας αρχής ή υπηρεσίας, ή διά του ελέγχου των τίτλων ιδιοκτησίας και της εγκυρότητας των βαρών της, ή διά της συμπράξεως στη σύνταξη ορισμένων συμβολαιογραφικών δικαιοπρακτικών εγγράφων, και αφ' ετέρου η εκ μέρους του δικηγόρου παροχή νομικών επιστημονικών συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων στον αντισυμβαλλόμενο, προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων εκείνου στο πλαίσιο των συναλλαγών του με τρίτους. Ο δικηγόρος που μόνον παρέχει στον αντισυμβαλλομένό του νομικές συμβουλές ή γνωμοδοτήσεις ή μόνο διευθύνει το χειρισμό νομικών υποθέσεων, τον πραγματοποιούμενο από διοικητικά όργανα εκείνου ή από άλλους δικηγόρους, καλείται νομικός ή δικαστικός σύμβουλος (πρβλ. ΑΠ 1101/2017, ΑΠ 1403/2014, ΑΠ1619/2011, ΑΠ 188/2009, ΑΠ 226/2004, ΑΠ 509/1998, ΑΠ 414/1986, Γν ΝΣΚ 170/2017, Ελ.Σ. 959/2010, ΜΠΡ ΑΘ 70/2020). Αντίθετα, μη καθαρώς δικηγορικές

εργασίες θεωρούνται όλες οι άλλες εξώδικες εργασίες, οι οποίες είτε προϋποθέτουν ότι εκείνος που τις παρέχει διαθέτει επιστημονικές νομικές γνώσεις (εργασίες νομικές) είτε δεν έχουν τέτοια προϋπόθεση (εργασίες κοινές). Εργασίες που προϋποθέτουν επιστημονικές νομικές γνώσεις αποτελούν π.χ. η διδασκαλία μαθημάτων νομικών ή πολιτικών επιστημών, η εργασία επιλογής, επιμελείας και σχολιασμού της ύλης νομικού περιοδικού, η έρευνα στα υποθηκοφυλακεία που δεν συνοδεύεται από τον έλεγχο των τίτλων ιδιοκτησίας και της εγκυρότητας των βαρών της, η εκτέλεση εξωδίκου επιστημονικού νομικού έργου σε δημόσια υπηρεσία, η εργασία συλλογής και κωδικοποίησεως των στοιχείων ορισμένου νομικού θεσμού κ.λπ. (Γκούτος Χ., ό.π., σ. 1298 επ.). Στην κατηγορία των μη καθαρώς δικηγορικών υπηρεσιών θα πρέπει να υπαχθεί και η περίπτωση συμμετοχής δικηγόρου σε θεσμοθετημένο ελληνικό ή διεθνές όργανο, καθώς και η συμμετοχή του σε επιτροπές δικαιοδοτικού χαρακτήρα, εφόσον πρόκειται για έργο που μπορεί να παρασχεθεί και από μη δικηγόρο που έχει νομικές γνώσεις ή κατέχει τίτλο σπουδών σχετικό με το αντικείμενο της επιτροπής στην οποία συμμετέχει.

2.3. Ειδικότερα, οι έμμισθοι δικηγόροι των φορέων του δημόσιου τομέα επιλέγονται με ειδική διοικητική διαδικασία, που έχει ως αφετηρία τη σχετική προκήρυξη, από επιτροπή, η οποία αποτελεί συλλογικό όργανο της Διοίκησης, υποκείμενο στον Υπουργό, ο οποίος εποπτεύει τον φορέα, στον οποίο πρόκειται να προσληφθεί ο δικηγόρος. Η πράξη επιλογής δικηγόρου, την οποία εκδίδει το συλλογικό αυτό όργανο, δεσμεύει τον φορέα και αποτελεί, προεχόντως για το λόγο αυτόν, εκτελεστή διοικητική πράξη, παραδεκτώς δυναμένη να προσβληθεί με αίτηση ακυρώσεως. Από την ως άνω ειδική διοικητική διαδικασία επιλογής ρητώς εξαιρείται η πρόσληψη προϊσταμένου της νομικής ή δικαστικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου των εν λόγω φορέων, οι οποίοι, ως εκ τούτου, προσλαμβάνονται κατ' εφαρμογή της ειδικής νομοθεσίας, που διέπει το οικείο νομικό πρόσωπο [βλ. ΣτΕ 106/2020, 1803/2019, πρβλ. επί της προϊσχύουσας διάταξης του άρθρου 11 του ν. 1649/1986 (Α' 149) ΣτΕ 379/2016, 4122/2010 επτ. 1568/2010, 2235/ 2008, 1431/2005, 962/2002]. Η εξαίρεση αυτή είναι στενώς ερμηνευτέα, ενόψει και των λόγων δημοσίου συμφέροντος που επέβαλαν την θέσπιση της ως άνω ειδικής διοικητικής διαδικασίας πρόσληψης εμμίσθων δικηγόρων, ως ενιαίας ρύθμισης για ολόκληρο τον δημόσιο τομέα (βλ. ΣτΕ 1803/2019, 1431/2005), κατ' εφαρμογή των συνταγματικών αρχών της ισότητας, αξιοκρατίας και διαφάνειας, υπό τις οποίες πρέπει κατ' αρχήν να διέπεται η πρόσβαση στις δημόσιες θέσεις (βλ. άρθρα 4 παρ. 4, 5 παρ. 1 και 103 παρ. 7 εδαφ. β'

του Συντάγματος, όπως η τελευταία διάταξη προστέθηκε με την αναθεώρηση του έτος 2001). Συνεπώς, η εν λόγω εξαίρεση αφορά μόνον τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται ρητώς στην ειδική αυτή νομοθεσία οργανική θέση προϊσταμένου της νομικής ή δικαστικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου, με αρμοδιότητες που προσιδιάζουν στη θέση αυτή (ΣτΕ 2125/2022) όπως αυτές προκύπτουν εν προκειμένω από τον οικείο Ο.Ε.Υ. Τούτο συμβαίνει ακόμη και σε περίπτωση κατά την οποία η Διοίκηση του φορέα του δημόσιου τομέα επιλέγει τον προϊστάμενο της νομικής ή δικαστικής υπηρεσίας ή τον νομικό σύμβουλο κατ' εφαρμογή διατάξεων νόμου στις οποίες η ίδια εκουσίως έχει υπαχθεί ήτοι μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας με σχετική προκήρυξη, διότι, στην περίπτωση αυτή, τόσο η προκήρυξη, όσο και η επιλογή και η πρόσληψη δεν διέπονται από διοικητικό νόμο (ΣτΕ 379/2016, 962/2002, 4238/2005) ούτε από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου (ius cogens). Εναπόκειται δηλαδή τόσο η διαδικασία πλήρωσης της θέσης Νομικού Συμβούλου, όσο και ο καθορισμός των προσόντων στην πλήρη διακριτική ευχέρεια του φορέα, υπό τον μοναδικό περιορισμό να προκύπτει ότι ο νομικός σύμβουλος θα ασκεί αποκλειστικά γνωμοδοτικό- συμβουλευτικό έργο προς τον φορέα.

2.4. Για τη διάγνωση της προκηρυσσόμενης θέσης ως θέσης δικηγόρου ή ως θέσης νομικού συμβούλου, κατά την απολύτως κρατούσα στη νομολογία θέση, ανεξάρτητα από τον τίτλο με τον οποίο περιγράφεται στην προκήρυξη, **πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι πράγματι η θέση που πρόκειται να πληρωθεί, περιορίζεται αποκλειστικά στην παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων** και δεν ασχολείται κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του προς τον εντολέα του, με τη δικαστική εκπροσώπηση και το χειρισμό δικαστικών υποθέσεων αυτού έναντι τρίτων (βλ. ΕλΣυν Τμήμα Ι 62/2014 και την εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

3. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α., στο άρθρο 7 «Νομικός Σύμβουλος» αναφορικά με τις αρμοδιότητες της εν λόγω θέσης προβλέπονται τα κάτωθι: «Παρέχει υποστήριξη σε νομικά θέματα της επιχείρησης. Στις υποχρεώσεις του γραφείου είναι: - Η καθημερινή παρουσία του στα γραφεία της Δ.Ε.Υ.Α. τις ώρες λειτουργίας της Δημοτικής Επιχείρησης. - Η συστηματική παροχή νομικών υπηρεσιών και γνωμοδοτήσεων προς κάθε τμήμα της Δ.Ε.Υ.Α. - Η επιμέλεια των εισηγήσεων προς το Δ.Σ. σχετικά με έναρξη και κατάργηση δίκης, εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, συμβιβασμό, αναγνώριση απαιτήσεων, διάλυση συμβάσεων, παραίτηση από αγωγή και ένδικο μέσο, αποδοχή

δικαστικών αποφάσεων, χάραξη πορείας της δίκης και διαιτησίας και γενικά για οποιοδήποτε θέμα νομικής ή δικαστικής φύσης. - Ο νομικός έλεγχος όλων των συμβάσεων που συνάπτει η Δ.Ε.Υ.Α. με τρίτους, καθώς και των προκηρύξεων της Δ.Ε.Υ.Α. για την ανάθεση έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε τρίτους και επεξεργασία εσωτερικών κανονισμών που συντάσσονται από την υπηρεσία. - Η επεξεργασία των κειμένων όλων των σχετικών εγγράφων της Δ.Ε.Υ.Α. που έχουν σχέση με σύσταση, τροποποίηση και κατάλυση έννομων σχέσεων με το προσωπικό της Δ.Ε.Υ.Α. ή τρίτα πρόσωπα. - Η παρακολούθηση, καθοδήγηση και έλεγχος για την προάσπιση και επωφελέστερη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της Επιχείρησης. - Η σύνταξη, ανανέωση και καταγγελία των συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων. - Η συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Δ.Σ, για την ενημέρωση του Δ.Σ. επί των θεμάτων της αρμοδιότητάς του. - Η τήρηση πλήρους αρχείου υποθέσεων και η επίδοση αντιγράφων κάθε νομικού εγγράφου και δικογράφου που συντάσσει στην Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών της Επιχείρησης (στα πλαίσια της έκδοσης των παραστατικών αμοιβής), το οποίο στη συνέχεια εγχειρίζει αντίγραφο στο Διοικητικό Τμήμα της Επιχείρησης. Το Δ.Σ. με απόφασή του μπορεί να αναθέτει σε συνεργαζόμενους δικηγόρους - εκτός του ανωτέρω - το χειρισμό υποθέσεων ιδιαίτερης σημασίας για τα συμφέροντα της επιχείρησης, που προϋποθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία. - Η εκπροσώπηση της Δ.Ε.Υ.Α. σε δικαστηριακό επίπεδο δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα του νομικού της συμβούλου. Σε κάθε περίπτωση, όμως, μπορεί να εκπροσωπηθεί από τον νομικό της σύμβουλο στα πλαίσια πρόσθετης παροχής. Για την πρόσληψη νομικού συμβούλου απαιτείται μόνη η απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα, το οποίο στην προκειμένη περίπτωση αποφασίζουν όργανο για την επιλογή είναι το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α.».

4. Από τη συνδυαστική ερμηνεία και εφαρμογή των ανωτέρω, συνάγεται ότι η ερωτώσα Δ.Ε.Υ.Α. ως προς τη διαδικασία πρόσληψης δικηγόρων- νομικών συμβούλων με έμμισθη εντολή υπάγεται στη διαδικασία που καθορίζεται στις παρ. 2 επ. του άρθρου 43 του ν. 4194/2013, και όχι σε εκείνη της παρ. 1 του ίδιου άρθρου του Κώδικα, η οποία αφορά στον αμιγώς ιδιωτικό τομέα. Περαιτέρω, από τις οργανικές διατάξεις που διέπουν την επίμαχη θέση (βλ. άρθρο 7 ΟΕΥ της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α.), στις οποίες περιγράφονται οι αρμοδιότητες της θέσης νομικού συμβούλου, συνάγεται ότι πρόκειται για γνήσια θέση νομικού συμβούλου, καθότι προκύπτει ότι πράγματι η θέση αυτή περιορίζεται αποκλειστικά στην παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων και δεν ασχολείται κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του προς

τον εντολέα του, με τη δικαστική εκπροσώπηση και το χειρισμό δικαστικών υποθέσεων αυτού έναντι τρίτων. Ενόψει των ανωτέρω, είναι νόμιμη η πρόσληψη του εν λόγω δικηγόρου στην προβλεπόμενη από τον Οργανισμό της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α. κενή οργανική θέση Νομικού Συμβούλου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., χωρίς τήρηση διαγωνιστικής διαδικασίας.

5.1. Σύμφωνα με το άρθρο άρθρο 35 παρ.1 του ν. 5027/2023 (Α' 48) προβλέφθηκε ότι: «1. Έως τις 30.6.2023 επανεξετάζονται οι εξαιρέσεις του άρθρου 4 της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280) και της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4829/2021 (Α' 166) και δύναται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, να προβλέπεται η διατήρηση αυτών, εν όλω ή εν μέρει, σε ισχύ. Όπου στις κείμενες διατάξεις γίνεται αναφορά στην ανωτέρω Πράξη ή στο άρθρο 25 του ν. 4829/2021, νοούνται από την 1η.7.2023 τα προβλεπόμενα στο άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), όπως διαμορφώνεται με το άρθρο 20 του παρόντος.».

5.2. Σύμφωνα δε με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 5027/2023 προβλέπεται ότι: «Ετήσιος προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα» ότι: «1. Προσλήψεις του πάσης φύσεως τακτικού προσωπικού των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα που δεν περιλαμβάνονται στη Γενική Κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στο ανωτέρω άρθρο, διενεργούνται βάσει ετήσιου προγραμματισμού. Σε κάθε περίπτωση, δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος η Βουλή των Ελλήνων. 2. Για την έγκριση οποιουδήποτε αιτήματος πρόσληψης τακτικού προσωπικού από τους φορείς της παρ. 1, απαιτείται η προηγούμενη ανάρτηση της οικείας κενής θέσης στο Ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου 16 του ν. 4440/2016 (Α' 224)...».

5.3. Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων, από 01-07-2023, οπότε και έληξε η ισχύς της ΠΥΣ 33/2006, οι πάσης φύσεως πρόσληψης τακτικού προσωπικού του Δημοσίου και των ΝΠΙΔ του δημοσίου τομέα που δεν περιλαμβάνονται στη Γενική Κυβέρνηση αλλά υπάγονταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006- μεταξύ των οποίων και οι Δ.Ε.Υ.Α. ως επιχειρήσεις Ο.Τ.Α.- εμπίπτουν πλέον στη διαδικασία του ετησίου προγραμματισμού προσλήψεων του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 20 του ν. 5027/2023 (Α' 48).

II. Επί του ερωτήματος

Από τη συνδυαστική ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4194/2013, συνάγεται ότι η ερωτώσα Δ.Ε.Υ.Α. ως προς τη διαδικασία πρόσληψης δικηγόρων-νομικών συμβούλων με έμμισθη εντολή υπάγεται στη διαδικασία που καθορίζεται στις παρ. 2 επ. του άρθρου 43 του ν. 4194/2013, και όχι σε εκείνη της παρ. 1 του ίδιου άρθρου του Κώδικα, η οποία αφορά στον αμιγώς ιδιωτικό τομέα.

Περαιτέρω, από τις οργανικές διατάξεις που διέπουν την επίμαχη θέση (βλ. άρθρο 7 ΟΕΥ της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α.), στις οποίες περιγράφονται οι αρμοδιότητες της θέσης νομικού συμβούλου, συνάγεται ότι πρόκειται για γνήσια θέση νομικού συμβούλου, καθότι προκύπτει ότι πράγματι η θέση αυτή περιορίζεται αποκλειστικά στην παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων και δεν ασχολείται κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του προς τον εντολέα του, με τη δικαστική εκπροσώπηση και το χειρισμό δικαστικών υποθέσεων αυτού έναντι τρίτων.

Ενόψει των ανωτέρω, είναι νόμιμη η πρόσληψη του εν λόγω δικηγόρου στην προβλεπόμενη από τον Οργανισμό της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α. κενή οργανική θέση Νομικού Συμβούλου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., χωρίς τήρηση διαγωνιστικής διαδικασίας.

Η σχετική πρόσληψη υπάγεται στη διαδικασία πρότερης έγκρισης που προβλέπεται στο άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 20 του ν. 5027/2023 (Α' 48), περί ετησίου προγραμματισμού προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.

Αθήνα, 05-04-2024

Η γνωμοδοτούσα

Σβεtlάνα (Ζέτα) Ζυγούρη

